

en de balans opmaakt van de goede en de negatieve punten van de beoordeelde instelling. Veel daarvan heeft te maken met de manier waarop de adviezen zijn opgesteld. Zo zet de danscommissie bij de negatief geadviseerden voornamelijk de onvoldoendes op een rij zonder tegengewicht van positieve kwaliteiten, terwijl de andere commissies meer nuanceren en met fijnere maten lijken te meten. De leden van de commissie 'dans' kunnen ongetwijfeld ook delen van de werking van de 'gebuisden' appreciëren, maar ze laten het na deze te vermelden. Het

Uit: Artistiek Advies De Stichting

De Stichting stelt in haar dossier evenwel duidelijk dat ze zichzelf niét wil lanceren als een theatergezelschap met een eigen locatie en personeel in vast dienstverband. Niet De Stichting, maar de persoon van Peter De Graef zelf vraagt een structurele ondersteuning. (...) Om Peter De Graef in staat te stellen zijn artistieke traject verder te zetten, stelt de commissie een tweejaarlijkse erkenning en subsidiëring van De Stichting voor.

negativisme dat daaruit spreekt valt niet alleen moeilijk te smaken door de organisaties, bovendien dreigt het de minister te sturen in zijn oordeel over de tendensen in de sector van de hedendaagse dans.

In de reacties op de negatieve préadviezen hebben we meermaals kunnen lezen dat de organisatie 'toch voldoet aan alle (andere) beoordelingscriteria', terwijl men in het préadvies terug naar af is gestuurd op basis van de bespreking van één criterium, doorgaans dat van 'kwaliteit van inhoudelijk concept

en (uit)werking'. Het Kunstendecreet geeft aan dat de evaluatie van de subsidiedossiers gebeurt op basis van de beoordelingscriteria 'voorzover ze relevant zijn voor de beoordeling van de gesubsidieerde realiteit of de twee- of vierjarige subsidiëring'. Het is dus niet nodig en bovendien ook niet wenselijk om de commissies en administratie telkens een uitspraak te laten doen over *alle* criteria voor elk dossier. Een breder advies met positieve en negatieve punten zou de neerslag van de beoordeling echter wel genuanceerder kunnen maken en de aanvragers minder snel het gevoel geven dat hun dossier niet met de nodige zorg behandeld is – een kwestie van duidelijke communicatie. (Al is het uiteraard een illusie dat men adviezen kan schrijven die zowel een negatieve boodschap overbrengen, als de beoordeelde vrolijk stemmen). Hier wordt opnieuw duidelijk hoe belangrijk een degelijke nota, met een omschrijving van werkwijze en werkveld, en het vooraf bepalen van prioriteiten wel zijn. Waar een checklist voor de lezing van de dossiers bij de beoordelingscommissies het gevaar van ritualisme inhoudt en een oordeel-op-maat in de weg kan staan, lijkt een overzicht van concrete aandachtspunten bij de administratie wel een dankbaar hulpmiddel. De administratie 'beeldende kunst' geeft het mogelijke goede voorbeeld. Deze afdeling voert in de eerste plaats een lezing uit van de begrotingen, geeft telkens een overzicht van het subsidieverleden van de organisatie en tracht haar zakelijke analyse waar nodig te verbinden met de artistieke plannen van de aanvrager in kwestie. Ze interpreteert en vat samen aan de hand van

Uit: Artistiek Advies Action Malaise

Action Malaise positioneert zich als een gezelschap dat zoekt naar eigenheid en samenhang in schrijven, creëren en vormgeven van eigen teksten en specifieke thema's met betrekking tot de hedendaagse politieke en sociale context. Ivan Vrambouts fascinatie voor België, de financiële wereld en stedelijkheid vertaalde zich in krachtige theatervoorstellingen over thema's die de vinger op de zere wonde van onze maatschappij leggen en tegelijk ook een breed publiek aanspreken.

parameters die ze klasseert onder een goed zakelijk en/of financieel beheer. Op het einde van het advies maakt ze de balans op en spreekt ze haar oordeel uit. Het mogelijk belangrijkste beoordelingscriterium naast dat van de kwaliteit van de artistieke werking en plannen is dat van haalbaarheid. Naast de verwijzing naar een 'realistische begroting', vinden we zo goed als nergens in de adviezen een grondige reflectie over de juiste inschatting van de eigen mogelijkheden van de organisaties in relatie tot de plannen en ambities. Een toets van de haalbaarheid van het project van een organisatie is echter enkel mogelijk wanneer de administratie en de beoordelingscommissies ook een 'synergetische relatie' aangaan. Een grondige lezing van de zakelijke aspecten van de dossiers kan dan als onderbouw dienen voor een geïntegreerde visie over de degelijkheid van de vertaling van het artistiek geknetter in concrete organisatiestructuren en acties.

Een uitgebreidere versie van dit artikel vindt u terug op onze website www.e-tcetera.be

1 Voor een uitgebreide toelichting over de achterliggende motivaties van de Vlaamse overheid, zie Memorie van Toelichting bij het Kunstendecreet, te downloaden op <http://www.wvc.vlaanderen.be/regelgevingcultuur/wetgeving/kunstendecreet/index.htm>

2 Zie ook Gielen, P. (2001). *Esthetica voor beslissers. Aanzet tot een debat over een reflexief cultuurbeleid*. Tiel: Lannoo, pp.45-46.

3 We hebben ons beperkt tot een analyse van het adviesmateriaal van de kunstorganisaties (dus niet van de organisaties voor kunsteducatie of sociaal-artistieke werking, de uitgevers van periodieke publicaties, de steunpunten en de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap) en daarbinnen tot het werk van de administratie en commissies van 'theater' (languit: 'Nederlandstalige dramatische kunst'), 'dans', 'beel-

dende kunst', 'festivals' en van de 'kunstencentra en werkplaatsen'. Meer uitleg over materiaal en werkwijze is te vinden op www.e-tcetera.be.

4 Hofstee, W.K.B. (2002). *Kwaliteit van beoordelingen in de context van kunstbeleid*. In: *Boekmancahier 54*. Hofstee is emeritus hoogleraar psychologie en heeft zich gespecialiseerd in beoordelingsprocessen.

5 Zie Gielen, P. (2001). *Kunst beslissen. De werking van de commissie en beoordelingscommissie beeldende kunst in 2000: een jaarverslag*, beschikbaar bij de afdeling BKM van de administratie cultuur, en ook ten dele overgenomen in *Kunst in Netwerken. Artistieke selecties in de hedendaagse dans en de beeldende kunst*, Gielens in 2003 in boekvorm uitgegeven doctoraats-thesis (Uitgeverij Lannoo).

6 De geplande financiële inhaalbeweging voor de beeldende kunsten heeft de commissie mogelijk weerhouden van stevige kritiek op de werking van haar huizen of organisaties, maar misschien heeft ze daarmee verschillende organisaties –niet alle– de voordelen van een externe kritische, maar constructieve doorlichting ontzegd?

7 Voor studiemateriaal over synergie in de (podium)kunsten kan men terecht bij het Vlaams Theaterinstituut. Via de site op volgend adres: www.vti.be onder de rubriek 'thema's'.

8 Zie ook nota 6.